

Beleidsplan Jeugdhulp Waalwijk 2015

Beleidsplan Jeugdhulp Waalwijk 2015

I Inhoud

1. 1 Aanleiding voor dit beleidsplan 3
1. 2 Doel van dit beleidsplan 3
1. 3 Leeswijzer 3
2. Beleidskaders 3
2. 1 Beleidskaders die al zijn vastgesteld **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
3. Voorkomen en bestrijden huiselijk geweld 5
4. Zorg in natura en persoonsgebonden budget 6
5. Cliëntondersteuning en familiegroepsplan 8
6. Privacy 9
7. Kwaliteit van hulp 10
8. Participatie van ouders en jeugdigen 12
9. Positie van het onderwijs 12
10. Vertrouwenspersoon 12
11. Samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders/ verwijzers 13
12. Toezicht en handhaving 14
13. Monitoring en verantwoording 14

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor dit beleidsplan

Per 1 januari 2015 wordt de Jeugdwet ingevoerd. Gemeenten krijgen door de Jeugdwet een brede verantwoordelijkheid voor de hulp aan jeugdigen. De huidige taken van de gemeente worden uitgebreid.

De Jeugdwet verplicht gemeenten om periodiek een beleidsplan op te stellen (artikel 2.1.2, lid 1). In dit plan is op hoofdlijnen aangegeven wat de gemeenten gaan doen om de visie en uitgangspunten op het gebied van de hulp aan jeugdigen te realiseren.

De gemeente Waalwijk heeft voorafgaand aan dit beleidsplan al verschillende beleidskaders opgesteld. Het 'Transitieplan voor het Sociale Domein' (hierna te noemen transitieplan) en het regionaal 'Beleidskader Jeugdhulp Hart van Brabant 2015-2018' (hierna te noemen beleidskader Jeugd) zijn 3 februari 2014 vastgesteld door de Raad. Dit beleidsplan is dan ook aanvullend op deze beleidskaders en vormt de koppeling naar de Verordening Jeugdhulp Waalwijk 2015.

1.2 Doel van dit beleidsplan

Dit beleidsplan beschrijft de maatregelen die de gemeente Waalwijk neemt om jeugdigen en ouders bij te staan bij te staan bij opgroei- en opvoedingsvragen en problemen. Beleid wordt gericht op het verminderen van de grote druk op gespecialiseerde zorg met onvoldoende gebruik van preventieve, lichte ondersteuning, van zorg en kracht van de jeugdige zelf en zijn sociale omgeving. Verder willen we voorkomen dat hulpverleners langs elkaar heen werken: 'Eén gezin, één plan, één regisseur' is algemeen uitgangspunt. De maatregelen die hiertoe beschikbaar zijn staan uitgebreid beschreven in het transitieplan, evenals het 'Model van Toegang tot de individuele voorzieningen'.

Dit beleidsplan zal dan ook beperkt ingaan op de onderwerpen die reeds besproken zijn in de eerder genoemde beleidskaders. De aandacht ligt op de onderwerpen die nog geen of weinig aandacht hebben gekregen en waar nadere besluitvorming op plaats moet vinden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt kort aandacht besteed aan de onderwerpen die al zijn vastgesteld door de gemeenteraad. In hoofdstuk 3 t/m 12 wordt ingegaan op de nog niet vastgestelde beleidsonderwerpen. Per onderwerp wordt aangegeven:

- Het artikel van de Jeugdwet 2015 waarop het onderwerp betrekking heeft;
- De verandering ten opzichte van de huidige situatie;
- De onderdelen die al zijn vastgelegd in de reeds beschikbare kaderstukken;
- De onderdelen van het beleidsplan die worden vastgelegd in de Verordening Jeugdhulp Waalwijk 2015 en de afwegingen die hierbij zijn gemaakt;

- De beslispunten over het vast te stellen beleid ten aanzien van het besproken onderwerp.

2. Beleidskaders

De gemeenteraad heeft reeds positief besloten over het transitieplan en over het beleidskader Jeugd. In deze beleidskaders is uitgebreid aandacht besteed aan:

- Eigen kracht
- Model 'Toegang tot het sociale domein'
- Doelstellingen

De toelichting op 'Eigen kracht' en het 'Model van Toegang' is terug te vinden in eerder genoemde beleidskaders. Omdat de doelstellingen het uitgangspunt vormen voor het gehele beleid worden deze kort herhaald.

Als algemene transitiedoelstellingen heeft de gemeente Waalwijk de volgende geformuleerd:

- iedereen is sociaal en economisch zelfredzaam;
- ieder huishouden heeft minimaal één kostwinner; en
- iedere jongere haalt een startkwalificatie.

Deze doelstellingen komen voort uit het gedachtegoed van de gemeente Waalwijk. De gemeente staat voor ondersteuning op maat maar wel vanuit spelregels, niet problematiserend, maar waar mogelijk ontzorgend. Iedere inwoner doet hierin mee, niemand staat langs de kant. Daarbij moet wel ruimte zijn voor uitzonderingen, rekening houdend met het individu en het huishouden. Indien nodig wordt hulp gegeven, zo licht als mogelijk en zo intensief als nodig.

Omdat er sprake is van een lang proces van transitie en transformatie moet er onderscheid worden gemaakt tussen doelstellingen op de korte termijn en doelstellingen op de lange termijn wanneer het gaat over de specialistische voorzieningen. Voor deze voorzieningen zijn voor de korte termijn (inkoopjaar 2015) de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Continuering van het jeugdhulpaanbod extramurale begeleiding (nu georganiseerd vanuit de AWBZ en provincie).
- Stimulering van nieuw aanbod en transformatie van bestaand aanbod waaraan (aantonbaar) behoefte is en dat past binnen de beleidskeuzes van de gemeente Waalwijk.

Voor de lange termijn zijn voor de specialistische voorzieningen de volgende doelstellingen geformuleerd:

- De gemeente stuurt op de resultaten/outcome, waarbij in ieder geval de eigen kracht benadering, de mate waarin resultaten worden behaald en de bejegening van de cliënt worden meegenomen als criteria.
- Het aanbod is gericht op een passend antwoord op de vraag van de Waalwijkse jeugd en hun ouders.
- Inwoners kunnen naar behoefte flexibel en zonder onnodig bureaucratische procedures worden geholpen (inclusief op- en afschalen van individuele voorzieningen/professionele ondersteuning).
- Er is een soepele en logische samenwerking tussen de inwoner en zijn eventuele mantelzorger met vrijwilligers en professionals.

2.1 Beleidskaders die al zijn vastgesteld

Op 3 februari 2014 is als beleidskader het Transitieplan voor het sociale domein in Waalwijk vastgesteld door de raad. Kern van het Waalwijkse beleidskader is het model voor de Toegang. De gemeente Waalwijk gaat uit van de eigen kracht, het sociale netwerk van de hulpvrager en van het gebruik van algemene voorzieningen. Pas als daar geen oplossing wordt gevonden, komen specialistische voorzieningen in beeld. Bij meervoudige en/of ingewikkelde problematiek wordt een coach ingezet die samen met het huishouden een plan van aanpak maakt (één huishouden, één plan).

Daarnaast is al een aantal zaken vastgesteld door de raad, die voor de verordening van belang zijn:

1. Vaststelling eigen bijdrage;

De gemeente vraagt een eigen bijdrage bij een te betalen ondersteuning door de gemeente voor zover dit wettelijk is toegestaan.

2. Inwoners uit de gemeente Waalwijk kunnen kiezen uit een voorziening in natura of een persoonsgebonden budget onder nader te bepalen voorwaarden.

De uitwerking hiervan zal in het de beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning Waalwijk en in de beleidsregels Jeugdhulp Waalwijk 2015 worden opgenomen.

3. Marktwerking.

De gemeente Waalwijk kiest voor marktwerking waarbij zowel grote als kleine organisaties een aanbod kunnen doen.

4. De gemeente organiseert de toegang tot ondersteuning in het sociaal domein zo veel mogelijke onafhankelijk van professionele organisaties die betaalde ondersteuning leveren.
5. De gemeente legt alle relevante activiteiten en documenten centraal vast voor zover dit wettelijk is toegestaan en de cliënt heeft ingestemd.

Bij de vaststelling van het Regionaal beleidskader jeugdhulp Hart van Brabant, eveneens in de raadsvergadering van 3 februari 2014 zijn uitgangspunten vastgelegd die sterk overeenkomen:

1. Eerst eigen kracht en sociaal netwerk aanspreken, accent op participatie
2. Voorkomen dat hulpverleners langs elkaar heen werken: één gezin, één plan, één regisseur.

3. Voorkomen en bestrijden huiselijk geweld

De organisatie van en werkwijze binnen het gedwongen kader (jeugdbescherming en Jeugdreclassering) moeten de gemeenten regionaal organiseren. De gemeente Waalwijk werkt samen in de regio Hart van Brabant. We kiezen er voor om het gedwongen kader te integreren in het Zorg en Veiligheidshuis. Met het veiligheidshuis hebben we daartoe een convenant afgesloten. Op het gebied van het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld heeft de gemeente Waalwijk er voor gekozen een samenwerkingsverband aan te gaan met andere gemeenten uit de regio Hart van Brabant. Vanaf 1 januari 2015 zullen het Steunpunt Huiselijk Geweld en het Advies en Meldpunt Kindermishandeling samen worden gevoegd tot: 'Veilig Thuis': Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Het AMK is nu nog gekoppeld aan Bureau Jeugdzorg en het Steunpunt Huiselijk Geweld aan Kompaan De Bocht. Middels deze samenwerking moet er ondanks de beperkte middelen en de grote maatschappelijke problemen een samenhangende aanpak van geweld in huiselijke kring worden bewerkstelligd. Hiervoor zullen goede afspraken tussen AMHK en de Toegang moeten worden gemaakt.

De gemeente stelt vast dat de afspraken die in het samenwerkingsprotocol tussen de gemeente en de raad voor de kinderbescherming zijn opgenomen, onverkort gelden voor alle instanties die werken onder de regie van de gemeente en op wie deze afspraken van toepassing zijn.

Artikel 1.1 Jeugdwet: huiselijk geweld: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring.

Artikel 4.1.1, lid 2, Wmo 2015: Het AMHK oefent de volgende taken uit: a. het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling; b. het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is; c. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling, of een vermoeden daarvan aanleiding geeft; d. Het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft; e. het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft; f. indien het AMHK een verzoek tot onderzoek bij de raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college, eng. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

Gemeente Tilburg is de centrumgemeente vanuit waar de middelen en het beleid voor huiselijk geweld worden gecoördineerd voor de hele regio Hart van Brabant.

De Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verplicht organisaties en beroepskrachten volgens een stappenplan te werken bij signalen van geweld en mishandeling. De stappen leiden tot een besluit om al dan niet te melden bij het AMHK. Doel is een tijdige en effectieve aanpak van geweld in huiselijke kring. De gemeente houdt toezicht op o.a. jongerenwerk, maatschappelijke opvang, welzijnswerk, peuterspeelzaalwerk, maatschappelijk werk, huishoudelijke hulp, opvoedondersteuning en jeugdhulp. Het toezicht van het college is gericht op drie vragen:

1. Maakt de organisatie gebruik van de meldcode;

2. Voldoet de meldcode aan de wettelijke minimum eisen;
3. Wat doet de organisatie om de kennis en het gebruik van de meldcode bij de medewerkers te bevorderen door voorlichting, scholing en training.

In de verordening Jeugdhulp Waalwijk 2015 is het volgende vastgelegd met betrekking tot bestrijding van huiselijk geweld:

-artikel 15, lid 5: Elke aanbieder moet zich houden aan de Wet verplichte meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.

4. Zorg in natura en persoonsgebonden budget

Artikel 1.1.1, lid 1, Wmo 2015: persoonsgebonden budget: bedrag waaruit namens het college betalingen worden gedaan voor diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot een specialistische jeugdhulpvoorziening behoren, en die een cliënt van derden heeft betrokken.

Artikel 8.1.1 Jeugdwet.

1. *Indien de jeugdige en zijn ouder dit wensen, verstrekt het college hen een budget, waaruit het college betalingen doet voor de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort, die van derden betrokken wordt.*

2. *Het eerste lid geldt niet voor:*

a. *een minderjarige die een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering heeft opgelegd gekregen, en*

b. *een jeugdige die is opgenomen in een gesloten accommodatie met een machtiging op grond van hoofdstuk 6 van de jeugdwet.*

3. *Bij verordening kan om redenen van doelmatigheid worden bepaald:*

a. *dat, onverminderd het tweede lid, voor daarbij aan te wijzen vormen van jeugdhulp die tot een individuele voorziening behoren, in afwijking van het eerste lid, geen budget wordt verstrekt, en*

b. *in welke gevallen en onder welke voorwaarden de persoon aan wie een budget wordt verstrekt, de mogelijkheid heeft om de jeugdhulp te betrekken van een persoon die deze anders dan in de uitoefening van een bedrijf of beroep levert.*

4. *Een budget wordt slechts verstrekt, indien:*

a. *de jeugdige en zijn ouder naar het oordeel van het college in staat zijn de aan een budget verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren;*

b. *de jeugdige en zijn ouder zich gemotiveerd op het standpunt stellen dat zij de individuele voorziening niet wensen geleverd te krijgen door een door het college voorgestelde jeugdhulp-aanbieder, en*

c. *naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort en die de jeugdige en zijn ouder van het budget willen betrekken, van goede kwaliteit is.*

Bij Zorg in natura (ZiN) is de gemeente contractpartner van de zorgaanbieder. Bij een pgb is de cliënt zelf contractpartner van de zorgaanbieder. Dit verschil in opdrachtgeverschap beïnvloedt de monitoring en sturing ten aanzien van de kwaliteit van de geleverde zorg. Het is het mogelijk om vooraf kwaliteitseisen te stellen aan de zorg die door de cliënt met het pgb wordt ingekocht. Sturing op het tarief van de zorgaanbieder is mogelijk door de verschillende pgb-tarieven. Dit wordt uitgewerkt in de beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning Waalwijk 2015 en de beleidsregels Jeugdhulp Waalwijk 2015. De differentiatie van de pgb-tarieven is afhankelijk van de wijze waarop deze hulp wordt uitgevoerd: door een professionele organisatie, een ZZP – er of door iemand vanuit het sociale netwerk.

Het is van belang dat de cliënt goede afspraken maakt met de pgb-aanbieders. Zowel het Integraal plan van Aanpak als de verantwoording van de inzet van het pgb zijn hierbij belangrijke instrumenten. De coach houdt een vinger aan de pols ten aanzien van de besteding van een pgb met name bij complexe, meervoudige hulpverlening.

Het pgb wordt door het Rijk gezien als een goed instrument voor individueel maatwerk. Het draagt bij aan het behouden van de eigen regie, wat een belangrijk voordeel is voor mensen met een beperking. Het pgb bevordert innovatie in het beschikbare zorgaanbod omdat inwoners kunnen kiezen voor aanbieders die niet onder contract staan bij de gemeente.

Om oneigenlijk gebruik van het pgb tegen te gaan wordt het trekkingsrecht ingevoerd. Door het trekkingsrecht kan de budgethouder zelf bepalen aan welke aanbieder het budget wordt besteed. De betalingen aan de zorgverlener vinden plaats door de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

De wet geeft aan dat het college kan bepalen onder welke voorwaarden aan personen die tot het sociaal netwerk van de jeugdige behoren een (deel van het) budget kan worden aangewend. De cliënt kan de wens uitspreken om zijn sociale netwerk of mantelzorgers in te willen zetten. In navolging van de regering is de gemeente van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit

aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is dan zorg in natura. Bij het beoordelen van de kwaliteit weegt het college mee of de diensten in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het persoonsgebonden budget wordt verstrekt. In de AWBZ was een deel van het pgb vrij besteedbaar. Om controle te houden op het gebruik van het pgb en de besteding daarvan stellen we voor geen vrij besteedbaar deel van het pgb beschikbaar te stellen vanaf 1-1-2015.

In de verordening Jeugdhulp is het volgende vastgelegd met betrekking tot het ontvangen van een persoonsgebonden budget (pgb):

- Artikel 12: Regels voor pgb. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met de Jeugdwet. Het college bepaalt op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld. Het college bepaalt de voorwaarden voor een verstrekking van een pgb aan personen die behoren tot het sociaal netwerk van de cliënt;
- Artikel 16, lid 1: Het pgb kan geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken als deze binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend;
- Artikel 16, lid 2: Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefgewijs, de bestedingen van pgb's.

5. Cliëntondersteuning en familiegroepsplan

Artikel 1.1.1, lid 1, Wmo 2015: cliëntondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.

Artikel 2.2.4, Wmo 2015:1. Het college draagt er in ieder geval zorg voor dat voor ingezetenen: a. cliëntondersteuning beschikbaar is en b. op ieder moment van de dag telefonisch of elektronisch anoniem een luisterend oor en advies beschikbaar is. 2. Het college draagt er zorg voor dat bij de in het eerste lid bedoelde maatschappelijke ondersteuning het belang van betrokkene uitgangspunt is.

Clientondersteuning zoals opgenomen in de Wmo 2015 is reeds vastgelegd in het model 'Toegang tot het sociale domein' in het transitieplan.

Anoniem luisterend oor. De behoefte aan een luisterend oor kan op ieder moment van de dag bestaan. Jeugdigen die te maken hebben met psychische problemen of een ingrijpende gebeurtenis in hun leven en die niet terecht kunnen of willen bij de reguliere hulpverlening kunnen de behoefte hebben om over hun problemen te praten. Voor deze jeugdigen moet er een voorziening zijn die dag en nacht beschikbaar is voor vragen en een luisterend oor. In de verordening is opgenomen dat de Kindertelefoon beschikbaar is. Deze is dag en nacht te bereiken. Bovendien wordt bij de toegang bevorderd en toegestaan dat de cliënt zich laat ondersteunen door mensen uit zijn sociale omgeving of professionele ondersteuners.

Familiegroepsplan. Via amendement heeft de tweede Kamer besloten tot de mogelijkheid voor cliënten om een zogenaamd familiegroepsplan in te dienen. Hierin kunnen cliënten zelf een plan indienen voor het oplossen van de door hen gemelde problemen door zelf gekozen oplossingen en voorzieningen. Het familiegroepsplan geeft het recht aan cliënten om zelf een plan te maken. De gemeenten zijn verplicht de cliënt te wijzen op die mogelijkheid en het familiegroepsplan te betrekken in het gesprek. Het familiegroepsplan kan onderdeel uitmaken van het Integraal Plan van Aanpak.

In de verordening Jeugdhulp is in dit verband opgenomen artikel 4. Cliëntondersteuning. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen een beroep kunnen doen op kostenloze cliëntondersteuning, waarbij het belang van de cliënt uitgangspunt is. Verder kunnen cliënten zich bij laten staan door mensen uit hun sociaal netwerk en professionele ondersteuners vanuit algemene voorzieningen voor cliëntondersteuning.

In de verordening Jeugdhulp is het volgende vastgelegd met betrekking tot cliëntondersteuning: -Artikel 4: Het college zorgt ervoor dat ingezetenen een beroep kunnen doen op kosteloze cliëntondersteuning, waarbij het belang van de cliënt uitgangspunt is.

6. Privacy

Artikel 7.3.2 Jeugdwet. De jeugdhulpverlener licht de jeugdige en de ouder op duidelijke wijze, en desgevraagd schriftelijk in over het voorgenomen onderzoek, de voorgestelde jeugdhulp, de ontwikkelingen omtrent de jeugdhulp en over de geconstateerde opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen. Bij het uitvoeren laat de jeugdhulpverlener zich leiden door hetgeen de jeugdige en de ouders redelijkerwijze dienen te weten ten aanzien van:

- a. de aard en het doel van de jeugdhulp die hij noodzakelijk acht en van de uit te voeren verrichtingen;
- b. de te verwachten gevolgen en risico's daarvan voor de jeugdige of ouder;
- c. andere methoden van jeugdhulp die in aanmerking komen, en
- d. de staat van en de vooruitzichten met betrekking tot de geconstateerde opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen in relatie tot de te verlenen jeugdhulp.

Artikel 7.3.4 Voor het verlenen van jeugdhulp is de toestemming van de betrokkene vereist.

Artikel 7.3.6 Op verzoek van de betrokkene legt de jeugdhulpverlener in ieder geval schriftelijk vast voor welke verrichtingen van ingrijpende aard deze toestemming heeft gegeven.

Artikel 7.3.8. De jeugdhulpverlener richt een dossier in met betrekking tot de verlening van jeugdhulp.2. De jeugdhulpverlener voegt desgevraagd een door de betrokkene afgegeven verklaring met betrekking tot de in het dossier opgenomen stukken aan het dossier toe.

Artikel 7.3.10 De jeugdhulpverlener verstrekt aan de betrokkene desgevraagd zo spoedig mogelijk inzage in en afschrift van het dossier. De verstrekking blijft achterwege voor zover dit noodzakelijk is in het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van een ander.

Artikel 7.3.11 Onverminderd artikel 7.3.2, derde lid, tweede volzin, draagt de jeugdhulpverlener zorg, dat aan anderen dan de betrokkene geen inlichtingen over de betrokkene dan wel inzage in of afschrift van het dossier worden verstrekt dan met toestemming van de betrokkene. Indien verstrekking plaatsvindt, geschiedt deze slechts voor zover daardoor de persoonlijke levenssfeer van een ander niet wordt geschaad.

Hoe complexer de ondersteuningsvraag van de cliënt, hoe breder de ondersteuning moet worden ingezet. Om een goede ondersteuning te kunnen bieden is afstemming nodig tussen de verschillende partijen en is het noodzakelijk dat gegevens worden gedeeld. De cliënt wordt van te voren om toestemming gevraagd om gegevens uit te wisselen. De gemeenten en andere partijen moeten zich hierbij houden aan de Wet bescherming persoonsgegevens. De gegevensuitwisseling is beperkt tot de informatie die nodig is voor de behandeling van meldingen en aanvragen door de gemeente Waalwijk. Er zijn afspraken gemaakt over een zorgvuldige uitwisseling en verwerking van deze gegevens om zo de persoonsgegevens zoveel mogelijk te beschermen en de privacy van de inwoners zoveel mogelijk te waarborgen.

In het transitieplan is reeds vastgelegd dat de gemeente alle relevante communicatie, activiteiten en documenten ten aanzien van het model 'Toegang tot het sociale domein' centraal vastlegt, voor zover dat wettelijk is toegestaan en de instemming van de cliënt heeft.

X In hoofdstuk 7 van de Jeugdwet zijn regels opgenomen met betrekking tot de gegevensverwerking, inclusief de meldcode en de privacy van cliënten. Het gaat o.a. om wie de persoonsgegevens van jeugdigen en ouders mogen registreren en met wie deze gegevens mogen worden gedeeld. De meldcode betreft een geautomatiseerd systeem waarop hulpverleners zijn aangesloten om elkaar op de hoogte te stellen van contact met en hulpverlening aan jeugdigen. De gegevensuitwisseling is beperkt tot de informatie die nodig is voor de behandeling van meldingen en aanvragen door de gemeente Waalwijk. Er zijn afspraken gemaakt over een zorgvuldige uitwisseling en verwerking van deze gegevens om zo de persoonsgegevens zoveel mogelijk te beschermen en de privacy zoveel mogelijk te waarborgen. Ditzelfde geldt voor de registratie van gegevens ten behoeve van het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Aan CBS dienen door zorgaanbieders gegevens te worden aangeleverd voor het instrument Beleidsinformatie Jeugdzorg. De informatie gaat in op aanmeldingen, indicatiebesluiten en (geïndiceerde en verleende) zorgaanpak. Daarnaast wordt gesproken over aantal meldingen in het kader van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Verder dienen afspraken te worden gemaakt over autorisatie (wie mag welke gegevens inzien en gebruiken), en mandatering (wie heeft welke bevoegdheden en mag welke gegevens gebruiken of verstrekken). Tenslotte moet er helderheid bestaan over de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

In de verordening Jeugdhulp is het volgende vastgelegd met betrekking tot privacy:

- Artikel 6, lid 4: Het college informeert de jeugdige of zijn ouders over de gang van zaken bij het gesprek, hun rechten en plichten en de vervolgpprocedure en vraagt hen toestemming om hun persoonsgegevens te verwerken.
- Artikel 6, lid 3: Als de cliënt een familiegroepsplan, zoals bedoeld in artikel in artikel 4.1.2 van de Jeugdwet, aan het college overhandigt, betreft het college dat plan bij het onderzoek.

7. Kwaliteit van hulp

Het uitgangspunt van de stelselherziening jeugd is dat jeugdhulp beter, effectiever en efficiënter op lokaal niveau geregeld kan worden. Gemeenten zijn dan ook verantwoordelijk voor de kwaliteit

van de uitvoering ervan. Het Rijk vindt een aantal kwaliteitseisen zo fundamenteel dat deze in de jeugdwet uniform worden geregeld. Hiermee worden veiligheid, gezondheid en rechtspositie van jeugdigen beter beschermd. Het gaat om eisen met betrekking tot:

- Verantwoorde hulp
- Hulpverleningsplan / familiegroepsplan
- Kwaliteitssysteem
- Aanvullende eisen via algemene maatregel van bestuur
- Verklaring omtrent gedrag
- Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Meldplicht calamiteiten en geweld
- Vertrouwenspersoon
- Klachtenregeling
- Rechtspositie en medezeggenschap van jeugdigen en ouders
- Maatschappelijke verantwoording
- Bekostiging jeugdhulpaanbieders.

Gemeenten kunnen aanvullende kwaliteitseisen stellen in de contractfinanciering en kunnen gebruik maken van keurmerken, klachtenregistratie en onderzoeken naar cliëntervaringen.

Kwalitatief hoogwaardige zorg draagt niet alleen bij aan een optimale ontwikkeling van jeugdigen, maar ook aan een snelle en efficiënte beantwoording van zorgvragen. Het borgen van kwaliteit is een belangrijk thema in het nieuwe jeugdhulpstelsel. In de Jeugdwet worden de kwaliteitseisen beschreven voor alle vormen van jeugdhulp, inclusief jeugdbescherming, jeugdreclassering en het AMHK. Deze eisen sluiten zoveel mogelijk aan bij de huidige zorgwetgeving. Aan instellingen die jeugdbescherming en jeugdreclassering uitvoeren worden certificeringseisen gesteld. Het normenkader van deze certificering wordt door het Rijk bepaald. De kwaliteitseisen gelden niet voor preventie. Het Rijk kan indien nodig extra kwaliteitseisen stellen.

Het sturen op kwaliteit is één van de belangrijke opgaven voor de gemeente. De eerste stap die hiervoor gemaakt moet worden, is het ontwikkelen van kwaliteitsbeleid. Dit doen we in samenwerking met zorgaanbieders en cliënten. De gemeenten hechten groot belang aan innovatie om de transformatie-opgave mogelijk te maken. Het eerste jaar na de transitie bestaat de veranderopgave vooral uit de totstandkoming van de toegang en de aansluiting met het uitvoerende veld en het uitvoeren van het cliëntervaringsonderzoek.

In de verordening Jeugdhulp is het volgende vastgelegd met betrekking tot kwaliteit:

- artikel 14, lid 1: Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder in ieder geval begrepen, door:
  - a. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;
  - b. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg;
  - c. erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard.
- artikel 14, lid 2: Het college kan bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.
- artikel 14, lid 3: Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de aanbieders, een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek, en het zo nodig in overleg met de cliënt ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.

8. Participatie van ouders en jeugdigen

Onze doelstellingen voor de komende jaren:

- Ouders en jeugdigen hebben invloed in de beleidsontwikkeling van jeugdhulp door gemeenten;
- Er vindt structureel consultatie met ouders en jeugdigen plaats;
- Aanbieders geven vorm aan cliëntenparticipatie door het instellen van cliëntenraden.

Het activeren van eigen kracht is een leidend principe in de (toekomstige) denk- en handelwijze binnen de hulp en ondersteuning aan gezinnen. Het is de uitdaging aansluiting te vinden bij de mogelijkheden en kracht van jeugdigen en hun ouders en deze helpen te versterken. Hiertoe is het van belang om hen te betrekken en deze betrokkenheid betekenisvol te verankeren. Hierbij is van belang:

- Het versterken van cliënten bij jeugdhulpaanbieders, c.q. het stimuleren en faciliteren van cliënten zodat deze 'zelf en direct' een bijdrage leveren aan het transitieproces. Burgers en

cliënten zullen zelf wegen en vormen moeten zoeken waarbinnen zij hun zeggenschap (individueel en collectief) het meest effectief kunnen uitoefenen;

Het inbedden van cliëntparticipatie/burgerkracht aan de kant van de gemeenten met actieve inbreng van ouders en jongeren. Kennis over de visie van cliënten op jeugdzorg/jeugdbeleid (hoe moet de hulp eruit zien) is een belangrijke bouwsteen voor een goede jeugdzorg.

Daarnaast dienen voorwaarden geschapen te worden voor een duurzame vorm van cliëntzeggenschap bij partners waar gemeenten jeugdhulp inkopen en co creatie in het werkgebied.

9. Positie van het onderwijs

De invoering van de wet Passend onderwijs en de nieuwe Jeugdwet geven gemeenten en schoolbesturen de mogelijkheid om de handen ineen te slaan. De twee grote stelselwijzigingen hebben op veel punten

raakvlakken. Zij gaan uit van eenzelfde visie op ondersteuning van jeugdigen en kunnen elkaar daardoor

versterken. Beiden krijgen de opdracht om de speelvelden met elkaar te verbinden en de plannen over en weer af te stemmen. En snelle, meer effectieve en preventieve ondersteuning te bieden aan kinderen, jongeren en ouders die hulp nodig hebben.

Onderwijs zien wij als een belangrijke en cruciale plek waar kinderen en jongeren zich ontwikkelen, niet alleen cognitief. Het contact met ouders is van groot belang en wij zien voor het onderwijs dan ook een belangrijke rol in het stimuleren van ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie.

Gedurende de voorbereidingsperiode om te komen tot de implementatie van de transitie jeugdhulp vanaf 2015 in de gemeente Waalwijk is het onderwijs als samenwerkingspartner meegenomen bij de kaderstellingen. De rol en positie van het (passend) onderwijs in relatie tot de jeugdhulp is opgenomen in het Regionaal Beleidskader Jeugdhulp Hart van Brabant, het Transitieplan voor het sociaal domein "Andere kijk, goed voor elkaar" en in het Model van de Toegang. Om de snelle verbinding te maken met de Toegang is voor een aantal samenwerkingspartners zoals het onderwijs besloten tot een zgn. "zij - instroom" zodat er snel en efficiënt gewerkt kan worden.

Op 14 april 2014 heeft OOGO (op overeenstemming gericht overleg) plaats gevonden ten aanzien van de Ondersteuningsplannen van het primair – en voortgezet onderwijs. Overeenstemming is bereikt met betrekking tot de onderwerpen en de uitgangspunten per onderwerp voor de ontwikkelagenda 2015.

Deze ontwikkelagenda bestaat uit de volgende onderwerpen:

1. Verbinding passend onderwijs en jeugdhulp: een samenhangend en afgestemd stelsel van interne en externe ondersteuning moet het doel zijn van de samenwerking
2. Leerplicht
3. Leerlingenvervoer
4. Onderwijsachterstandenbeleid (nieuwkomers, taalbeleid en verbinding vve-primair onderwijs
5. Schoolmaatschappelijk werk
6. AWBZ
7. Ernstige dyslexie
8. Data en kengetallen.

In overleg met het primair – en voortgezet onderwijs zullen de prioriteiten ten aanzien van het tijdspad van uitwerking per onderwerp worden bepaald.

Preventie.

Preventie op de scholen wordt onder andere vormgegeven door de inzet van de Jeugdgezondheidszorg

(GGD Hart van Brabant) en het schoolmaatschappelijk werk. Deze voorzieningen worden door de gemeente gefinancierd. Besloten is om het schoolmaatschappelijk werk niet meer te subsidiëren vanaf het schooljaar 2015 -2016 . Met het onderwijs moeten sluitende afspraken worden gemaakt ten aanzien van de werkwijze vanaf 1-1-2015 op de vindplaats (de school). Gemeentelijk uitgangspunt is dat er een directe verbinding is tussen de school en het Team Toegang om te kunnen beoordelen of er sprake is van dermate problematiek dat verder onderzoek nodig is bij de gemeente in het kader van één gezin, één plan.

Op basis van de ervaringsgegevens vanaf 1-1-2015 zal verdere besluitvorming plaatsvinden ten aanzien van de preventie op school en de verbinding met de gemeentelijke toegang.

10. Vertrouwenspersoon

De jeugdwet legt een verplichting bij gemeenten om vertrouwenspersonen beschikbaar te stellen voor

ouders en jeugdigen. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke voorwaarden.

Doelstellingen voor de komende jaren:

- Er zijn onafhankelijke, toegankelijke vertrouwenspersonen beschikbaar voor ouders en jeugdigen.
- Er wordt bij behoefte door ouders en jeugdigen gebruik gemaakt van de vertrouwenspersonen.

De gemeenten kopen vertrouwenspersonen in bij een onafhankelijke organisatie die geen enkel belang heeft bij de aanbieders van jeugdhulp.

In de verordening Jeugdhulp is in dit verband opgenomen artikel 18. Vertrouwenspersoon 1. Het college zorgt ervoor dat jeugdigen, ouders en pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon 2. Het college wijst jeugdigen en ouders erop dat zij zich desgevenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

11. Samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders/ verwijzers

De gemeente Waalwijk is verantwoordelijk voor de jeugdhulp aan alle jeugdigen en hun ouders. Omdat de gemeente, samen met het rijk en de zorgverzekeraars verantwoordelijk is voor de jeugdhulp is het belangrijk dat zij samenwerken.

Zorgverzekeraars

De gemeente is verantwoordelijk voor de jeugdhulp aan jeugdigen en hun ouders. Zorgverzekeraars zijn verantwoordelijk voor de medische zorg en zet wijkverpleegkundigen in om deze zorg te coördineren. Omdat deze wijkverpleegkundigen bij de mensen thuis komen kunnen zij mogelijke andere hulpvragen of ondersteuningsbehoefte signaleren bij de inwoners. Het is dus van belang dat de wijkverpleegkundige op de hoogte is van de jeugdhulpvoorzieningen en de gemeentelijke toegang hiertoe en de inwoners kan doorverwijzen. Natuurlijk geldt dit ook andersom, vanuit de toegang/jeugdhulp richting de zorgverzekeraars. Samenwerking is dus van groot belang.

De gemeenten uit de regio Hart van Brabant hebben hiervoor samen afspraken gemaakt met zorgverzekeraar VGZ. Dit omdat VGZ verantwoordelijk is voor de inkoop van verpleging en verzorging namens alle zorgverzekeraars voor het jaar 2015 in de regio Midden-Brabant. Verder is een convenant met VGZ afgesloten voor de Langstraatgemeenten. Dit convenant is uitgewerkt in een plan van aanpak, waarin de samenwerking tussen de Toegang en de wijkverpleging verder wordt vormgegeven.

Met dit convenant beogen partijen de samenwerking te versterken en zo meer efficiency te bereiken in het zorg- en hulpaanbod bij hulpvragen op het samenhangende terrein van Wmo, Zorgverzekeringswet, Wet Publieke Gezondheid, Wet Langdurige Zorg en Jeugdwet, waardoor de inwoners beter, langduriger en doelmatig in hun eigen omgeving geholpen worden.

Het convenant heeft een looptijd tot en met 31 december 2015. Aan het eind van de periode wordt het convenant geëvalueerd en bespreken beide partijen de mogelijkheid tot verlenging.

Met huisartsen wordt een convenant afgesloten om afstemming mogelijk te maken tussen de Toegang en de huisartsen voor die (medische) terreinen waar de huisarts de poortwachter is.

Zorgaanbieders

Voor het uitvoeren van de maatschappelijke ondersteuning sluit de gemeente overeenkomsten af met zorgaanbieders en welzijnsorganisaties. Veel organisaties bieden ook zorg op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz). Van belang is dat er voldoende aandacht is voor de totale ondersteuning van de inwoners en dit -zo mogelijk- gezamenlijk met zorg- en welzijnsaanbieders vorm te geven.

12. Toezicht en handhaving

De gemeente houdt toezicht op nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering van voorzieningen en pgb's. Binnen de Jeugdwet is toezicht en handhaving primair neergelegd bij de Inspectie Jeugdzorg (IJZ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IV&J). De IJZ heeft samen met de Inspectie Gezondheidszorg (IGZ) de taak om toe te zien op de naleving van de Jeugdwet: de uitvoering door de aanbieders en de gecertificeerde instellingen. De IV&J verricht toezicht en handhaving op de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen en daarmee binnen de jeugdzorg op de onderdelen jeugdreclassering en de maatregelen die vanuit het strafrecht worden opgelegd met betrekking tot de kindbescherming. Gemeenten moeten vanuit hun wettelijke zorgplicht toezicht houden op de uitvoering van de zorg.

13. Monitoring en verantwoording

Voor de monitoring maken wij onderscheid tussen regionale en lokale ontwikkelingen. Om te kunnen sturen op de effectiviteit en efficiëntie van het jeugdbeleid hebben wij beleidsinformatie nodig. We vinden het belangrijk om (de resultaten van) het beleid niet incidenteel maar continu te evalueren en bij te stellen en gaan daarom kortcyclisch monitoren. Hiermee kunnen we sturen op bijvoorbeeld de besteding van het budget. Uitgangspunt bij onze monitoring is dat we de rapportagelast voor alle betrokkenen beperken.

We gaan gegevens over de doelmatigheid (output) en doeltreffendheid (outcome) van het

---

jeugdhulpbeleid verzamelen. Deze gegevens zijn van belang voor de aanbieders, voor de gemeenten, maar ook voor het Rijk. We ontwikkelen daarom samen met zorgaanbieders en cliënten een monitor die in 2015 de gezamenlijke prestaties en de effecten daarvan op hoofdlijnen inzichtelijk maakt.

In de monitor operationaliseren we in ieder geval de doelstellingen uit de Jeugdwet en de (sub)regionale doelstellingen. Voor het opstellen van de doelstellingen hanteren we voorlopig de volgende tweedeling:

1. doelstellingen die gericht zijn op wat we willen bereiken voor jeugdigen en hun gezinnen;
2. budgetbewaking.

Voor de verantwoording sluiten we aan bij de jaarlijkse cyclus van de gemeentelijke begroting en jaarrekening. Om doelstellingen te monitoren en te verantwoorden, ontwikkelen we indicatoren die de realisatie van de doelstellingen meten. Het uitgangspunt daarbij is dat we zo min mogelijk bureaucratie willen organiseren voor aanbieders, professionals en onze gemeentelijke organisatie. Overigens moeten de eisen die het Rijk gaat stellen aan de verantwoording nog worden geformuleerd.

De GGD Hart voor Brabant levert een bijdrage voor een monitor, zoveel mogelijk door middel van outcome criteria. De monitor moet zijn gericht op:

- a. control op resultaten (gekoppeld aan de doelstellingen);
- b. control op prestaties (gekoppeld aan het contract);
- c. control op budget

Wij stellen de raad voor te besluiten:

21. De monitoring zowel lokaal als regional te richten op;

- a. Wat we willen bereiken voor de jeugdigen en gezinnen
- b. Budgetbewaking

22. Dat voor de verantwoording aansluiten op de monitoring en de jaarlijks cyclus van de gemeentelijke begroting.